

Plastové kanystry: Kompatibilita, pevnost a snadná manipulace

Jaké je nejčastější využití plastových kanystrů? Odborníci uvádějí, že vzhledem k dostatečné pevnosti, dobré chemické odolnosti a snadné manipulaci mají široké využití, ať už se jedná o skladování a přepravu potravin nebo nebezpečných věcí.

Plastové kanystry se vyrábějí především z vysokohustotního polyetylénu (HDPE), do kterého je možné přidávat barvivo i UV stabilizátor. Jsou vyráběny na vyfukovacích automatech. Přímo u výrobce probíhá několik kontrolních měření a také další zkoušky podle typu a určení kanystru, vysvětluje Petra Michalisková, představitelka vedení pro jakost a EMS společnosti **J. P. PLAST**. „K nejdůležitějším parametrům plastových kanystrů patří kompatibilita materiálu, z něhož jsou vyrobeny, a chemické látky, která má být v kanystru přepravována či skladována. Ověření chemické snášenlivosti zpravidla probíhá v nezávislé autorizované zkušebně podle mezinárodních přepravních předpisů.“

Kompatibilitu materiálu, těsnění a baleného média uvádí jako jeden z hlavních parametrů také Karel Valík ze společnosti **OBAL CENTRUM**, který upozorňuje i na další důležité vlastnosti, které by kvalitní plastové kanystry neměly postrádat. Je to např. těsnost a mechanická odolnost uzávěrů, typové vyhovění mechanickým podmínkám kladeným na obaly zejména

podle příslušné kapitoly dohody ADR a plnění hygienických norem.

Rozhoduje cena, náklady na logistiku a marketingové hledisko

Při volbě typu plastového kanystru se střetávají dvě hlediska. Na jedné straně je to bezpečnost uložení obsahu a na straně druhé cena obalu.

„Ale v poslední době, zejména v souvislosti se zpoplatněním kamionové dopravy, roste význam promyšlené konstrukce kanystru a hledisko ceny má s ohledem na celkové logistické náklady menší význam,“ říká jednatel společnosti **EKO – CONTAINER SERVICE** (ECS) Jindřich Silbernágl, podle jehož názoru zůstává

cenové hledisko dominantní u spotřebního, vysoce konkurenčního zboží s nižšími cenami a v nižších kategoriích nebezpečnosti, jako je například náplň do ostříkovačů automobilů. Nejlevnější kanystry, byť třeba s problematickou kvalitou, tedy uplatnění neztratí. Jakmile se ale cena náplně nebo její měrná hmotnost zvyšuje, nabývá na významu jak spolehlivost obalu, tak další vlastnosti.

„Jestliže například zákazník na paletu narovná tři vrstvy kvalitnějších kanystrů, aniž by se obaly ve spodní vrstvě deformovaly, ušetří za skladovou plochu. Podobně uspoří, když na paletu díky promyšlené konstrukci 20litrového kanystru narovná 15 kusů místo 12 kusů od jiného

výrobce. Ceny obou kanystrů jsou přitom stejné," vysvětluje Jindřich Silbernagl a podotýká, že při volbě obalu je nutné kalkulovat nejen jeho vlastní cenu, ale i náklady na logistiku a do rozhodování zahrnout také marketingové hledisko. Např. cena automobilového oleje je podstatně vyšší než cena obalu. V takovém případě může zákazník zvolit kanystr s antiglugovou úpravou (proti přerušovanému vytékání kapaliny).

Technické parametry kanystrů dnes umožňují plnění téměř jakoukoli látkou. Měrná hmotnost obsahu může dosáhnout až 1,9 kg/l, nejpoužívanější kanystry malých objemů jsou určeny pro látky do 1,2 kg/l. Kanystry od obsahu 20 l jsou certifikovány pro měrnou hmotnost obsahu od 1,8 kg/l.

„Limit měrné hmotnosti se odvíjí od množství plastu použitého na výrobu, ale v některých případech je i pro menší hustotu vhodnější volit kanystry se silnější stěnou kvůli stohovatelnosti," říká Jindřich Silbernagl. „Někteří výrobci zejména z marketingových důvodů vyžadují barevné kanystry, příplatek tvoří řádově procenta ceny. Nestandardní barvení ovšem někdy prodlužuje dodací lhůty."

Nadstandard: dětská pojistka, odplyňovací uzávěr apod.

Jaké příslušenství se u kanystrů používá a k čemu slouží? Karel Valík poukazuje na různé vypouštěcí kohouty, hubice, trychtýře usnadňující plnění či vylévání média. Některé kanystry mají průhledítka umožňující kontrolu výšky hladiny baleného média v kanystru. Speciální typy kanystrů se vyrábějí do sterilního prostředí v provedení pro farmaceutický průmysl. Karel Valík upozorňuje rovněž na možnost plombování (tzv. pásek

originality, který bývá součástí uzávěrů), což dnes patří do standardní nabídky. Jako nadstandard se používají uzávěry s dětskou pojistkou či speciální odplyňovací uzávěry s membránou, čerpadla a pumpičky.

Má v případě kanystrů význam repase a jejich opakované využití?

„Spíše vymývání použitých kanystrů spojené s výměnou uzávěrů.

Opakováním používáním a vrácením obalů se jednak snižuje jejich cena a jednak se šetří životní prostředí. Obecně ale k tomu není velká důvěra ze strany tzv. plničů, kteří se obávají zbytků dříve balených produktů v kanystrech a taktéž zvýšených nároků na pracnost a administrativu," tvrdí Karel Valík.

Kanystry jsou testovány v autorizované zkušebně

„Kanystry určené pro přepravu nebezpečných věcí jsou zasilány do nezávislých autorizovaných zkušeben k tzv. certifikaci, kde jsou podrobeny pevnostním zkouškám podle Evropské dohody o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí (ADR). V případě úspěšného odzkoušení zkušebna vystaví certifikát a povolení označování UN kódem pro konkrétní konstrukční typ kanystru. UN kód musí být na kanystru viditelně umístěn a mj. obsahuje základní údaje o obalu, zkušebně, která certifikát vydala, a výrobci kanystru. Plastové kanystry mají podle ADR životnost pět let," vysvětluje Petra Michalisková.

Co všechno zkouška obnáší? Ještě před započítím samotného procesu

Plastové kanystry umožňují využít skladování stohováním.

atestace musí výrobce obalů dodat objednávku a technické podmínky, které může v případě nutnosti nahradit podrobný popis včetně technologie výroby, použitého materiálu, rozměrů a uzavíracích prvků. Nezbytností je rovněž výkresová dokumentace.

Metodika zkoušení plastového kanystru je stanovena podle mezinárodních předpisů pro přepravu nebezpečných látek a věcí IATA - DGR, IMDG Code, RID, ADR. Do metodiky jsou zařazeny zkoušky volným pádem, zkoušky těsnosti - vnitřním pneu přetlakem, vnitřním hydraulickým přetlakem a stohováním (statickým tlakem) s parametry odpovídajícími nárokům obalové skupiny II. Ještě před provedením mechanických zkoušek probíhá kontrola vzorků podle dokumentace a zkouška chemické snášenlivosti. Plastové kanystry se používají k přepravě chemických látek, přičemž zkouška snášenlivosti ukáže, pro které konkrétní látky je tento kanystr použitelný.

Václav Podstawka

INZERCE

Aktuální zprávy, novinky, nápady, názory a připomínky můžete posílat na e-mail: redakce@nebezpecnynaklad.cz.

Poptávku inzerci posílejte na e-mail: inzerce@nebezpecnynaklad.cz nebo volejte 605 / 262 158.

